

Grażyna Fijałkowska

Radna Miasta Krakowa

Radna Dzielnicy XII Nowy Bieżanów

Interpelacja

W związku z dramatyczną sytuacją do jakiej doszło na przestrzeni kilku lat dotyczącej finansowania Środowiskowych Domów Samopomocy w województwie małopolskim, gorąco apeluje do Państwa przede wszystkim o podjęcie decyzji o współfinansowaniu prowadzonego przez Gminę Miejską Kraków od 1996 roku zadania zleconego, dla blisko 400 osób niepełnosprawnych mieszkańców Krakowa.

Partycypowanie przez Gminę w kosztach dotacji w przeliczeniu na jednego uczestnika, spowoduje przede wszystkim zmniejszenie istniejącej drastycznej dysproporcji między dotacją dla podobnego zadania jakim są Warsztaty Terapii Zajęciowej ok.1400 na uczestnika środki PFRON i 10%Gmina zgodnie z art.10b ust.2a ustawy z 5 grudnia 2008r.o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zarządzeniem Prezydenta Nr 97 i 422/2009.

Dotacja przekazana przez Wojewodę na 2009 rok na realizację zadania Środowiskowe Domy Samopomocy wynosi 830 zł. Dom typu A(dla osób z zaburzeniami psychicznym), 870zł. Dom typu BC (dla niepełnosprawnych intelektualnie lub wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych).

Podjęcie decyzji o współfinansowaniu dziennych ośrodków wsparcia wpłynie na zdecydowaną poprawę realizacji podjętego przez Gminę zadania zleconego, które w obecnej sytuacji jest mocno niedoszacowanie. Wysokość dotacji przekazanej przez Wojewodę województwa małopolskiego jest najniższa z pośród sąsiadujących województw i dla przykładu dotacja w Województwie Śląskim na to samo zadanie wynosi 1200zł ,łącznie ze środkami Miasta Bielsko – Biała 1400 zł na uczestnika.

Obecne wynagrodzenia, które otrzymują osoby zaangażowane w pracę na rzecz osób niepełnosprawnych w ŚDS nie pozwalają na godne życie, nie mówiąc o konieczności podnoszenia kwalifikacji, które są tak ważne w pracy terapeutycznej. Dramatyczna sytuacja finansowa zmusza pracowników do zmiany pracy na lepiej płatną, pomimo pasji i zaangażowania jakie charakteryzuje tę grupę zawodową.

Na przykładzie Środowiskowego Domu Samopomocy „VITA” obejmującego swoją opieką 70 osób (w tym Klubowicze) na 54 miejsc dotowanych, 93% otrzymanej dotacji stanowią koszty stałe, niezależne od ilości wydanych decyzji. Są to przede wszystkim: koszty utrzymania pracowników, utrzymania lokalu, opłacenia podatku od nieruchomości. Pozostałe 7% pozostaje na zakup usług telekomunikacyjnych, ubezpieczenie lokalu, drobne naprawy, niestety brak jest środków na zakup materiałów do terapii zajęciowej .

W obecnej sytuacji wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej pracodawcy podnoszą wynagrodzenia. W ŚDS „VITA” podstawa wynagrodzenia pracowników merytorycznych wynosi 1300 – 1500 zł. brutto. Dla porównania w Urzędzie Miasta Krakowa czy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krakowie podstawa wynagrodzenia nowo przyjmowanej osoby wynosi między 1800 a 2000 zł. Jak w tej sytuacji mamy powstrzymać ucieczkę wyszkolonych i dobrze pracujących fachowców, jeśli ich wynagrodzenie netto z premią i dodatkiem stażowym waha się w granicach 1000 – 1300 zł. Netto. Kierownicy ŚDS w Gminie oraz województwie małopolskim mają olbrzymie problemy z zarządzaniem placówkami, gdyż motywowanie do pracy mówieniem tylko o misji jest niewystarczającym atutem i argumentem w obecnych czasach. Warto dodać iż najniższe wynagrodzenie ustalone na 2009 rok wynosi 1276 zł. Brutto.

Jeżeli uczestnik ŚDS straci możliwość wsparcia w swoim środowisku zamieszkania, popadnie w proces instytucjonalizacji, stając się pensjonariuszem domu pomocy społecznej. Dla Gminy Miejskiej Kraków skala problemu jest następująca: w ŚDS-ach w gminie jest ok. 400 osób, gdyby trzeba było je umieścić w Domu Pomocy Społecznej, gdzie przed podwyżką średni miesięczny koszt pobytu jednej osoby w DPS dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosi ok. 2500 zł umieszczając te osoby w DPS, gmina miałaby obowiązek pokrycia kosztu w wysokości 1.000.000 zł. (jednego miliona złotych) miesięcznie.

Innym problemem może być sytuacja kiedy uczestnik zlikwidowanej placówki trafi do szpitala, jego miesięczny koszt pobytu będzie oscylował w granicach 3600 zł. Chorującym bez wsparcia środowiskowego „pobyty w szpitalu zdarzają się kilka razy w roku i trwają zazwyczaj do trzech miesięcy.

Mając na uwadze budżet gminy i dobro jej mieszkańców, nasuwa się pytanie: czy ekonomiczniej gminie jest dołożyć do zadania zleconego, czy w całości finansować pobyt pensjonariusza w DPS-ie.

Na zakończenie, pragnę zwrócić uwagę na paradoks jaki dotyka osobę niepełnosprawną, korzystającą z sieci oparcia społecznego. Mianowicie ta sama osoba może korzystać z pomocy w formie warsztatu terapii zajęciowej lub środowiskowego domu samopomocy i często ma taki wybór. W pierwszym przypadku, za staranne uczestnictwo otrzyma kieszonkowe (nawet 120 zł. miesięcznie), w drugim musi zapłacić ustaloną w decyzji administracyjnej odpłatność (bywa nawet 50 zł. miesięcznie). Warto zatem zauważyć, że istnieje spora różnica w stworzeniu optymalnej motywacji dla uczestnika. W jednym i w drugim przypadku jest oczywistym obowiązkiem terapeuty.

Smutkiem napawa nas fakt, iż w Środowiskowym Domu Samopomocy, pracuje się trudniej i na gorszych warunkach motywacji uczestnika a w Warsztacie Terapii Zajęciowej jest lepsza dotacja i lepsze warunki motywacji, natomiast zasady terapii są podobne. Równajmy w górę nie dzieląc środowiska terapeutów.

Szanowni Państwo przedstawiona charakterystyka problemu dotyczy wszystkich podmiotów realizujących zadanie ŚDS zarówno w formule jednostki gminnej, jak również placówek prowadzonych na zlecenie gminy przez organizacje pozarządowe.

Poniżej przedstawiamy zestawienie alternatywnych kosztów pomocy osobom niepełnosprawnym.

FORMA OPARCIA	KOSZT ŚREDNIOMIESIĘCZNY
Środowiskowe Domy Samopomocy	ok. 830 zł- 870 zł.
Warsztaty Terapii Zajęciowej	ok. 1400 zł
Domy Pomocy Społecznej	ok. 2500 zł
Szpitala psychiatryczne	ok. 3600 zł

Bożena Fijałkowska